

РАДЯНСЬКА ОСВІТА

Зміст

	Стор
Перші роковини	1
І. Солодуб.—Наслідки вчительського з'їзду	5
Я. Ряпно.—Новий етап в праці Наркомосвіти	8
Соцвих—дитрух.	
І. Соколянський.—Ув'язка соцвиху з дитячим рухом	13
М. Миронів.—Юні ленінці на селі	19
А. Гендрихівська.—Більше ніж школа	21
Л. Слипко.—Діти про Леніна	25
Методи й практика школи.	
І. Дучко.—Школа села й школа міста	29
А. Мостовий.—Болючі моменти комплексової системи	32
Т. Гарбуз.—Дві групі на вчителя й комплексова система	35
О. Соколовський.—Дерево, як об'єкт спостережень на екскурсіях зимою	40
Політосвітня праця вчителя.	
А. Воронець.—Етапи ліквідації неписьменності серед дорослого населення України	45
М. Енштейн.—До майбутнього з'їзду т-ва ліквідації неписьменності	52
Як працює вчитель.	
Л. Коган.—З життя сільської школи та сільського вчителя	55
* * * Під панським ярмом	57
Політогляди.	
М. Макотинський.—Міжнародний огляд	61
Освітня хроніка.	
Учительські з'їзди.—Відгуки вчительського з'їзду.—Документоносія.—Громадсько-політична робота міського вчительства.—Методологічна нарада.	
Серед книжок і журналів.	
Ленін і народня освіта.—Огляд літератури для дітей про В. І. Леніна.—З бібліографічного блокноту редакції.	

Лютий

1925

ХАРКІВ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

Юні ленінці на селі.

На другій Всеукраїнській нараді в справі дитячого руху, що недавно відбулася, разом з іншими досягненнями, виявлено величезну роботу що до дитруху на селі.

Про наслідки цієї роботи свідчать ось такі цифри: рік тому, до першої Всеукраїнської наради, всього селянського дитинства, організованого в комдитгрупи, набиралося ледве на 10.000. Це число не складає й 20% цілої організації Ю. Л.

Тепер по селах України маємо 82.000 юних ленінців, а це складає 41% цілої диторганізації. Отже, відсоткове співвідношення між селянськими й міськими організаціями Ю. Л. зросло вдвічі (тоді—20%, тепер—41%), а їх абсолютне число зросло більше як у вісім разів.

Відсіль видно, що вже виправлено найбільшу хибу нашого дитруху, а саме—енергійний його зрист у місті, в той час як на селі він ледве пускав корінці.

Причини цьому полягають, з одного боку, в курсі компартиї—„обличчям до села“, з другого—в тім, що за останній час партійні та комсомольські організації дуже уважно поставились до комдитруху.

Спочатку, багато з комсомольців ставились до дитруху на селі дуже обережно—боїлися, що „не справляться“, не охоплять дитячої маси. Ця обережність довго гальмувала зрист руху.

Але активність дитячої маси зростала. Під її впливом та під напором партії на Всеукраїнській нараді перед робітниками дитруху було поставлено вимогу—більше уваги селу, і от тепер цю „стриманість“ уже перейдено, і навіть подекуди маємо штучно прискорений зрист. Однаке число дитячих організацій на селі ще не задоволяє потреби дня. Поки-що лише місто переводить у життя гасло VI З'їзду РКСМ—„На кожного комсомольця—піонер“.

На селі осередків ЛКСМУ 2667, а ЮЛінських колективів усього 1810; значить, „юні ленінці“ є не по всіх селах, де є комсомольські осередки.

За постановою II Всеукраїнаради в справі дитруху, дитячі організації мусять збільшити як число членів, так і число колективів на селі. Найперше завдання в цій галузі ось яке: кожний комсомольський осередок у своєму селі мусить закласти колектив Ю. Л. Завдання це цілком виходить з потреб життя—зраз число сільпіонерів зовсім мале, як порівняти його не то до усього дитнаселення села (5.765.000 д.), а навіть до числа мільярів (біля 1.000.000 д.).

Що дитрух прищепиться в школі, за те порукою та увага до дитруху з боку вчительства, що яскраво виявилася на недавніх учительських з'їздах. Після цих з'їздів можна напевно сказати, що вчительство підтримає дитячі організації, тільки роботу вчительства слід добре ув'язати з роботою комсомолу в галузі дитруху. Це є друге з оснівних завдань дитруху на селі. Але тут поки-що не все гаразд. Буває, комсомольці не вірять учителям, бояться пустити їх близько до роботи Ю. Л.; буває, вчителі, що не зовсім ще уяснили собі суть дитруху, намагаються підбити собі дитрух, злити його зі школою й обернути в допоміжний шкільний гурток.

Друга Всеукраїнарада в справі дитруху й тут дає ясні вказівки, а саме: школа мусить усю свою роботу орієнтувати на комуністичний дитячий рух, який є основою соціального виховання. Дитрух мусить стати фактором, що визначає норми поводження дитячого колективу, а значить і головним виховальним фактором. Вчитель, як керівник виховального процесу, не може стояти осторонь дитруху. Він мусить допомагати малодосвідченому комсомольцеві в роботі з дитколективом: провадити окремі бесіди, керувати екскурсіями, виставами то-що. Але не слід забувати вчителеві, що дитрух лише тоді виконає свої виховальні завдання, коли він дійсно буде рухом, а не додатком до школи. Дитяча комуністична організація це є самостійна громадсько-політична організація дітей, і вчитель мусить усю роботу школи пристосувати до роботи юних ленінців, і ні в якім разі не посягати на їх повну організаційну самостійність. Для дальнього розвитку й зросту нашого соцвиху це матиме величезне значення, бо тільки так можна усунути той розкол, що виникає іноді між школою й диторганізацією.

Треба, щоб до того часу, як 50% школи буде "охоплено" дитрухом, шкільну роботу було цілком пристосовано й ув'язано з піонерською роботою. Лише так можна уникнути перегрузки дітей, що кепсько впливає на їхнє здоров'я.

Само життя вже трохи розвязало третє завдання піонерорганізації на селі—визначення певного змісту роботи. Піонерське село від читання „Азбуки Комунізму“ та „Політграмоти“ Коваленка переходить до роботи на ґрунті корисних громаді процесів та участі в житті дорослих громадських організацій села.

Робота піонерів на селі може йти в таких напрямах: допомога хаті-читальні, прикраса чи приборка в сельбуді, організація дитсвят, допомога сім'ям червоноармійців, інвалідів—під час жнів, збору городини, оповіщення селян про збори, лекції то-що, допомога школі в роботі серед малолітніх найmitів та безпритульних, агрономічні гуртки, фізвиховання, трудові процеси й т. і. Детальна розробка цього не входить у завдання нашої статті. Слід зауважити, що в свідомості юних ленінців всі ці моменти корисної громаді роботи мусуть стати оформленням їхніх законів та звичаїв, виконанням заповітів Ілліча, а через це вони будуть і наріжним камінем їхнього виховання.

В загальних рисах, оце головні завдання дитячого комуністичного руху на селі. Розвязати їх можна лише доброю спілкою та дружньою роботою сільського вчительства й комсомолу України.